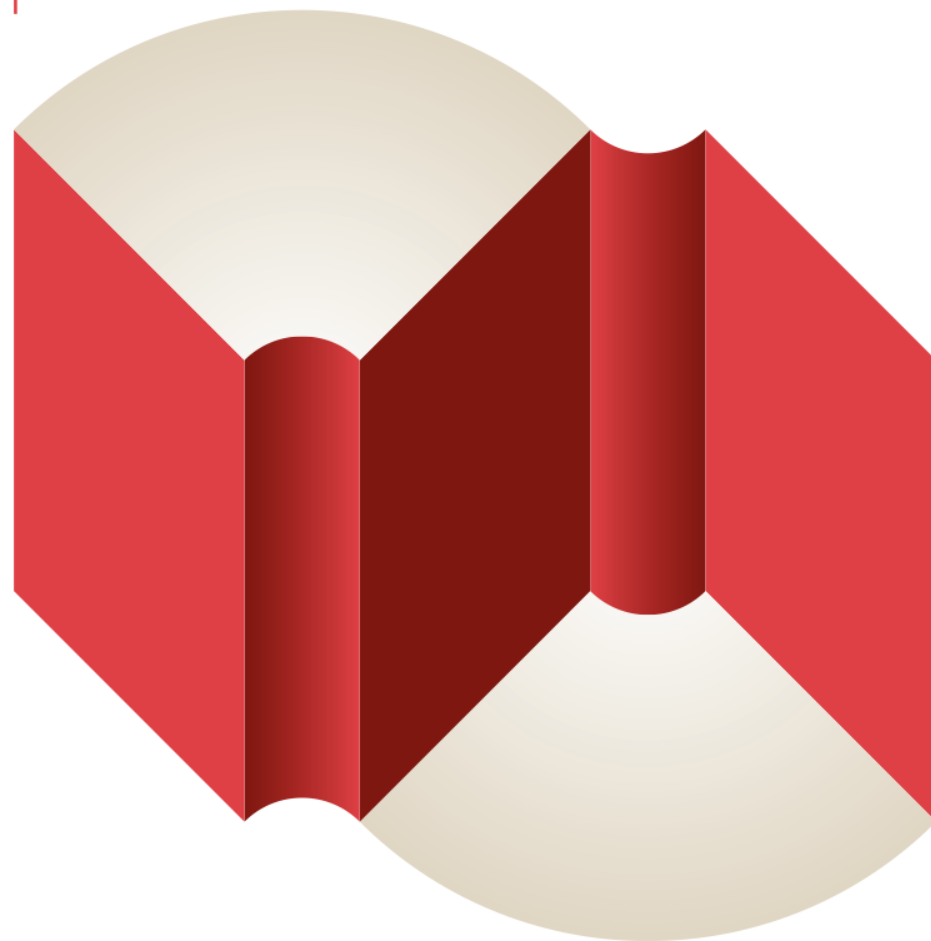




Vključujemo in aktiviramo v zaporu

Vesna Kopač

Zapor v Sloveniji

Ko vstopite v zapor, vstopite v prostor, ki je večini ljudi neviden.
To je okolje, skrito očem javnosti, obdano z zidovi, varnostnimi vrati in jasnimi pravili.

A kljub temu – ali prav zato – se življenje tu ne ustavi.

Za našimi vrati: potekajo odnosi, nastajajo konflikti in sprave, odvijajo se osebne krize in osebne rasti, ljudje razmišljajo, ustvarjajo, dvomijo, upajo...

Vizija izvrševanja kazenskih sankci

je razvijati sodoben, human in resocializacijsko usmerjen zaporski sistem....



Kje boste delovali

- **ZPKZ Dob** (največji slovenski zapor, najdaljše zaporne kazni)
- **ZPKZ Ljubljana** (selitev na novo lokacijo Dobrunje) – nov objekt, zato lahko pride do obdobja prilagajanja in več sprotih uskladitev
- **ZPKZ Celje** (tudi mlajši polnoletni obsojenci)
- **ZPKZ Maribor**
- **Prevzgojni dom Radeče** (specifika, mladoletniki od 14 do 23 let starosti, kazniva dejanja z elementi nasilja)

Vsak zavod ima svoje posebnosti, ki izhajajo iz strukture in značilnosti populacije, geografske umestitve ter arhitekturne zasnove objekta.

Gre za varnostno nadzorovano okolje, kjer ima varnost vedno prednost pred programom.

*vključujemo in
aktiviramo 2*

Razumevanje zaporskega okolja

- okolje pravil in protokolov (vsakokratno pregledovanje in identifikacija ob vstopu)
- število zaprtih oseb narašča (cca 1500)
- hišni in dnevni red sta predpisana (vse aktivnosti so vnaprej opredeljene)
- urniki se lahko spreminjajo (izredne situacije...) potrebna je prilagodljivost
- Oddelek za varnost (pravosodni policisti), Oddelek za vzgojo (pedagogi, socialni delavci, psihologi, medicinske sestre, delovni terapevti...)
- pomanjkanje pravosodnih policistov (razumevanje)
- različni režimi (zaprti, polodprti, odprti)
- zapor, pripor, nadomestni zapor, zapor ob koncu tedna...
- delo (delovna terapija), izobraževanje, stik z zunanjim okoljem, ugodnosti (prosti izhodi)
- različno dolge kazni (1 dan do 30 let) – možni so nepredvideni odpusti na prostost

Kaj lahko doživim ob prvem vstopu v zapor

- nelagodje / strah
- občutek nadzora (vrata, zaklepanje, uniforme)
- ganljive zgodbe zaprtih oseb, ki vabijo k občutku sočutja

Ti občutki so normalni.

Skrb zase

- refleksija
- možnost razbremenilnega pogovora
- tehnike sproščanja

Posebnosti populacije:

- težave povezane z odvisnostmi (droge, alkohol, specifično psihofizično vedenje)
- duševne motnje
- slabša intelektualna opremljenost
- travmatske izkušnje (vzgojno-socialna zanemarjenost, spolne zlorabe...)
- dolžniško upniška razmerja med zaprtimi
- populacija z zmanjšano motivacijo, koncentracijo
- veliko tujcev, romske narodne skupnosti
- različna verska pripadnost, iz različnih socialnih okolji (navade, običaji)
- pogostejša nihanja razpoloženja
- navezanost na drugega človeka
- večja impulzivnost ali pasivnost ali odpor
- povečano tveganje za prenosljive bolezni (priporočamo samozaščitniško vedenje)
- populacija, ki ceni pravičnost in doslednost

Komunikacija, dinamika skupine in profesionalne meje

Za varno in stabilno sodelovanje svetujemo:

- ne delite osebnih kontaktov
- ne prenašate sporočil ali predmetov
- ne obljublajte stvari, na katere nimate vpliva
- ne vzpostavljate odnosov izven programa
- govorite spoštljivo, mirno in preprosto (svetujemo vikanje)
- ohranjajte distanco
- izogibajte se razpravam o kaznivih dejanjih, razpravam o političnih verskih in spolnih vsebinah
- ne vstopajte v manipulativne odnose
- opazujte dinamiko skupine
- ob dilemah vedno vprašajte zaposlene

Osnovno orodje za delo z zaprtimi osebami je ODNOS.

*vključujemo in
aktiviramo 2*

Izkušnja v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ig

- pozitivna izkušnja v ženskem zaporu
- 4 letni projekt
- Smrketa (Zbornik projekta)
- pesniška zbirka Brazgotine
- neprecenljive izkušnje



*vključujemo in
aktiviramo 2*

Zaključek

Vaša prisotnost v naših okoljih pomeni dragocen prostor ustvarjalnosti, dialoga in občutka normalnosti za zaprte osebe.

*Vaša vloga ni spreminjati preteklosti.
Vaša vloga je odpreti možnost prihodnosti.*

Želimo vam uspešno delo v projektu Vključujemo in aktiviramo 2

dodatne informacije: vesna.kopac@gov.si 01-4201905

*vključujemo in
aktiviramo 2*